

החזרה לסולר תעלה לכולנו יותר

הסולר מייקר עד פי 6 את מחיר הפקת החשמל וגורם לפגיעה משמעותית באיכות האוויר משום שהוא מזהם הרבה יותר מגז טבעי

או קיטור ממפעל סמוך) ומפליטות של ארגון יש יחסית מעט יכולת להשפיע, כגון טיסות של אנשי המפעל או רכבי הסעות עובדים. כל אחד מסוגים אלה נקרא "מכלול".

עד שנת 2014 החיים בכל הנוגע לפליטות מכלול - היו יחסית פשוטים. חברת החשמל סיפקה את מקדם הפליטה של גזי חממה מכל קווי "ש" חשמל שסיפקה, הארגון הזין את הנתונים לקובץ האקסל וסך הפליטות חושבו חיש קל. עם כניסת יצרני החשמל הפרטיים חישוב הפליטות הכולל של סקטור החשמל נעשה מסובך יותר.

כשארגון רוכש חשמל מיח"פ בחוזה מסודר הוא יכול לדרוש מהיח"פ שיספק לו את הנתונים המדויקים לגבי מקדמי הפליטה של גזי החממה. אולם כשארגון כמו הטכניון או אוניברסיטת חיפה שרוכשים חשמל מהרשת צריכים להשתמש במקדם פליטה כללי של רשת החשמל הישראלי - העניינים מעט מסתבכים. מכיוון שזמינות הנתונים מוגבלת.

כאמור, הדיווחים על כך שגם חברת החשמל וגם היח"פ נאלצים להשתמש בסולר להפקת חשמל מצריכים עבודה מסודרת של איסוף נתונים ודיווח על-ידי כל גורמי הייצור, על מנת לחשב מקדם אחד לפליטות גזי חממה מייצור חשמל בישראל. הדרך היחידה לחשב מקדם כזה היא שהמשרד להגנת הסביבה ידרוש מכל יצרני החשמל במשק גם את היקפי הייצור שלהם וגם את מקדמי הפליטות שלהם. כך ניתן יהיה לחשב מקדם ארצי והארגונים יוכלו לספק דיווח אמין לגבי פליטות שנובעות מצריכת חשמל - מכלול 2.

(מפרסומי מוסד שמואל נאמן)

* פרופ' אופירה אילון היא חוקרת בכירה במוסד שמואל נאמן בטכניון וראש החוג לניהול משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה.

בישראל בתהליך של הדיווח על מצאי הפליטות של גזי החממה.

תשומת לב רבה ניתנה בעת פיתוח מנגנון

על משרד להגנת הסביבה לדרוש מכל יצרני החשמל במשק גם את היקפי הייצור שלהם וגם את מקדמי הפליטות שלהם כדי לשלב מקדם ארצי

הדיווח לצרכים של הגופים השונים, תוך התחשבות באילוצים השונים של הארגונים בהתאם להסכמות וההבנות שהושגו בהקשר לפרוטוקולים שנהוגים במגזרים דומים ברחבי העולם. מערך זה בישראל אמור לתמרץ דיווח מאוזן ומאומת העומד בסטנדרטים בין-לאומיים והוא מבוסס על עיקרון של הצטרפות וולונטרית של גופים מסחריים וציבוריים. יחד עם זאת, עם הצטרפותם של הגופים המדווחים למערך הם מתחייבים לאמץ את השיטות הכלולות בתקנון ההפעלה ולפעול בהתאם להנחיות המצוינות לדיווח.

לכך יש, למעשה, שתי מטרות:

- להקנות לגופים המשתתפים כלים ושיטות עבודה לאיסוף הנתונים.
- לכמת את הפליטות ובכך לאפשר לגופים המשתתפים להטמיע את המידע ולבחון את הדרכים להפחית פליטות (בעיקר על-ידי התייעלות אנרגטית, שינוי תמהיל דלקים להפקת אנרגיה וכדומה).

מנגנון הדיווח מורכב משלושה סוגים של פליטות: פליטות ישירות שנובעות, למשל, מתהליכים ומהפקת אנרגיה במפעל עצמו. פליטות עקיפות כתוצאה מצריכת אנרגיה מספק חיצוני (למשל חשמל מרשת החשמל

מחיר החשמל הוזל בתחילת פברואר ב-10%. הסיבה העיקרית לכך היא כניסת הגז הטבעי, שהורידה את מחיר ייצור החשמל (ירידת מחירי הנפט אינה משפיעה על מחיר החשמל). מנגד, נו קוראים כי גם חברת החשמל וגם יצרני החשמל הפרטיים (יח"פים) נאלצים להשתמש בסולר להפקת חשמל. הסיבה לכך: מגבלת מערכת ההולכה הנוכחית, שנשענת על צינור בודד הנכנס לארץ באזור אשדוד. דבר הגורם לייקור הפקת החשמל, במקום להוזיל אותו.

הסולר מייקר עד פי 6 את מחיר הפקת החשמל וגורם לפגיעה משמעותית באיכות האוויר בגלל שהוא מזהם הרבה יותר מגז טבעי. בנוסף - שינוי תמהיל הדלקים לייצור חשמל והכנסת היצרנים הפרטיים לרשת החשמל, גורם לבלבול בחישוב מקדם הפליטה של גזי החממה, שהחברות במשק מדווחות עליו במסגרת המנגנון הוולונטרי לדיווח ולהפחתה של גזי חממה.

מאז שנת 2010 מדווחים ארגונים שונים בישראל על פליטות גזי החממה שלהם. פעילות הדיווח נובעת מהתאמת המשק הישראלי לפרוטוקולים ואמנות הנהוגות בעולם, לרבות התאמה למדיניות ה-OECD ובפרט מאז הצטרפותה של ישראל לארגון, בכל הנוגע לסוגיית הפחתת פליטות גזי חממה ומעקב צמוד אחר איכות האוויר ששובב אותנו, כדי לשמור על הכדור שלנו.

עיצוב הנהלים והשיטות להקמת מערך הדיווח בישראל תוכנן ופותח על ידי המשרד להגנת הסביבה ומוסד שמואל נאמן בטכניון, בשיתוף צוות עבודה רחב של בעלי עניין רלוונטיים. מנגנון הדיווח כולל תקנון הפעלה בצירוף הנחיות לדיווח בקובץ אקסל ייעודי, ולו רק כדי להיות הכי פשוטים שאפשר, דבר שיעזור לארגונים ולחברות מכל מגזרי המשק